



## Векало ПахІала эпасхошка яздина кехат

*Векало ПахІала эпасхошка яздина кехат* Делан Іалашонах лаьцна ду: «...стигалахь а, лаьтта тІехь а мел дерг цхьаьнатухур ду, Дала леррина Къобалвинарг коьртехь а волуш» (Эпасхошка 1:10). Иштта Делан долахь мел верг Дала леррина къобалвинчу Іийсаца цхьаь хиларна, дуьнен чуьра массо а адамийн цхьаалла хила мега. Кехат тІехь яздархочо адмашка кхойкху, Делан Іалашонан ишттачу маьІне хьаьжжина, кху дуьнен тІехь леларе.

*Эпасхошка яздичу кехатан* хьалхарчу декъехь (1:3–3:21) цхьааллех лаьцна долу хІара хІума иштта дуьйцуш ду: Да волчу Дала Шен халкъ муха хьаржина хилла а, Цуьнан КІант волчу, Цо леррина къобалвинчу Іийсагахула уьш шайн кьинойх муха паргІатбохуш бу а, Дала дина ваІда<sup>1</sup> Шен Синца муха чІагІдеш ду а. Кехатан шолгІачу декъехь (4:1–6:20) яздархочо дешархошка кхайкхам бо, уьш муха лела беза дуьйцуш: цхьаьна а бехаш, Дала леррина Къобалвинчуьнца долу церан цхьаалла ма-дарра дика хила деза.

Тайп-тайпана кепаш ялайо яздархочо, Делан долахь болчеран Дала леррина Къобалвинчуьнца долу цхьаалла гайтархьама: массо а тешачийн тоба «дегІах» тера ю, шена тІехь Дала леррина Къобалвинарг «корта» санна а волуш, иза гІишлонах тера ю, цуьнан са болу тІулг Дала леррина Къобалвинарг а волуш. Иза зудчух тера ю, Дала леррина Къобалвинарг цуьнан майра а волуш. Ша леррина Къобалвинчуьнгахула Дала дина доккха дика дага а доуьйтуш, яздархочо кІорга маьІна долу дешнаш даладо. Массо а хІума Дала леррина Къобалвинчун безаман а, сагІин а, гечдаран а, дикаллин а, цІеналлин а серлонгахь гуш ду.

*Дешхьалхе*

**1** <sup>1</sup>Делан лаамца Дала леррина къобалвинчу Іийсан векал волчу ПахІала яздо, Дала леррина къобалвинчу Іийсана тешаме а болуш, Эпасехь бехачу Делан нахе.

---

<sup>1:1</sup> Векалийн 18:19-21; 19:1.

<sup>2</sup> Вайн Да волчу Делера а, Веза Эла волчу Дала леррина къобалвинчу Ийсагара а долу дика а, синпаргIато а хуьлда шуна.

*Далла хастамаш бар*

<sup>3</sup> Декъала хуьлда вайн Веза Эла волчу, Дала леррина къобалвинчу Ийсан Дела а, Да а. Цо Ийсаца декъалдина вай стигалшкахь массо а тайпана синан декъалдаршца. <sup>4</sup> Дуьне а кхоллале, вай Ийсагахула къастийна дара Цо, Шена хьалха вай цIена а, деза а хилийтархьама. Шена вай деза дела, <sup>5</sup> хаьржина Дала, Ша леррина къобалвинчу Ийсагахула вайх Шен бераш дархьама. Иштта яра Цуьнан Iалашо, иштта бара Цуьнан лаам. <sup>6</sup> Цунна везаш волчу Цуьнан KIантехула Цо вайна деллачу сийлахьчу диканна вай хастамаш бойла Цунна. <sup>7</sup> Ийсас Шен цIий Iанорца вай паргIат а даьхна, вайн къиношна геч а дина. Ткъа иза Дала вайна шортта деллачу дикане хьаьжжина ду. <sup>8</sup> И дика тIех дукха делла вайна Дала мел хуьлчу хьекъалаллица а, кхетамца а. <sup>9</sup> Шен къайлаха йолу Iалашо йовзийтира вайна Дала, ткъа и Iалашо хьалхе дуьйна билгалтъяьккхина а ю, Цо леррина Къобалвинчуьнца йовзна а ю. <sup>10</sup> Ткъа Делан Iалашо иштта ю: хенаш кхочуш хиллачу хенахь Цо стигалахь а, лаьтта тIехь а мел дерг цхьаьнатухур ду, Ша леррина Къобалвиннарг коьртехь а волуш.

<sup>11</sup> Ша леррина Къобалвинчуьнгахула Дала вай Шен долахь хилийта хаьржира. Массо а хIума Шен лаамца а, сацамца а кхочушдеш Волчо, Шен Iалашоне хьаьжжина, билгалдаьккхинера иза иштта. <sup>12</sup> Дала леррина къобалвинчу Ийсага хьалха дуьйна сатуьйсус долчу вайга Делан сийлалла даздайт дина дара иза.

<sup>13</sup> Шаьш KIелхьардовларх лаьцна болу билггал бакъболу хаза кхаь шайна хезча, шу а Дала леррина Къобалвинчуьнца цхьаьнатуьйхира. Цунах шу тешна дела, Дала шуна тIе Шен мухIар туьйхира, Ша лур ду аьлла долу Шен Деза Са даларца. <sup>14</sup> Шен долахь берш кхочуш паргIатбахалц, Делан Са Дала вайна лур долчунна закъалтана делла ду. Дала иза Шен сийлалла вайга хастадайттархьама дина.

*ПахIалан доIа*

<sup>15</sup> И дерриге а бахьана долуш, Веза Эла волчу Ийсах шун долчу тешарх а, Делан долахь болчу массаьрга а шун болчу безамах а лаьцна сайна хезначьхана, <sup>16</sup> сайн доIанашкахь, шу дага а лобцуш, саццаза шуна тIера Далла баркаллаш боху аса. <sup>17</sup> Вайн Веза Эла волчу а, Ша леррина къобалвинчу а Ийсан Дала, сийлаллин Дас, Шех дерг KIоргте хайита шуна хьекъалаллин а, довийтаран а Са лойла. <sup>18-19</sup> Шун дегнашна тIера пардо дIадоккхийла Цо, шу тIекхайкхина долу сатийсар а, Шен нахана лур ду аьлла долчун хьал муха ду а, Шех тешаш долчу вайна чохь лела барам боцу боккха ницкъ бохург

<sup>1:7</sup> Ковлусихошка 1:14.

хIун ду а шуна хайитархьама. И боккха ницкъ <sup>20</sup> Ша леррина Къобалвинчунна чохь лелийтира Дала. Иза, веллачуьра ден а вина, стигалшкахь Шена аьтту агIор охьахайра Цо. <sup>21</sup> Цо Иза охьахайна, стигаларчу массо а хьаькамел а, куьйгалхойл а, ницкъел а, олахойл а лакхара а вина, муьлхха а кху заманчохь йоккхуш йолчу цIарал лакхара вина ца Iаш, массо а хин йолчу заманашкахь йоккхур йолчу цIарал лакхара а вина. <sup>22</sup> Шадерг Цуьнан когашка а диллина, Иза Дала динан ерриге а тобанна веллера, массо а хIуманна тIехь коьртаниг хилийта. <sup>23</sup> Ийсах тешачийн ерриге а тоба – Дала леррина Къобалвинчун дегI ду. И тоба Цунах кхочуш юзуш ю. Ткъа Дала леррина Къобалвинчо массо а хIума массанхьа а Шеца дузадо.

*Южаллина тIера дахарна тIе*

**2** <sup>1</sup> Ткъа шу хIетахь делла дара, шайн зуламаш а, къинош а бахьана долуш. <sup>2</sup> Цхьана хенахь, и къинош тIехь а долуш, кху дуьненан вочу некъашна тIедевлла а, хIаваан ницкъийн элана тIаьбахIиттина а лелаш ма дара шу. Цу эло хIинца а муьтIахь боцучу нехан дегнаш чохь болх бо. <sup>3</sup> Цхьана хенахь вай массо а Ийра оцу нахана юкьахь, вешан хьайна болчу лаамех а дуьзна. Вешан догIмийн а, ойланийн а хьарам болу лаамаш кхочушбора вай. Кхиболу нах санна, вайн амалшка хьаьжжина, Делан оьгIазло тIеян дезаш дерш дара вай.

<sup>4</sup> Амма инзаре боккха къинхетам болуш волчу Дала, боккхачу безамца вай Шена дезарна, <sup>5</sup> къинош а летийна, делла хилла долу вай, Ша леррина Къобалвинчуьнца цхьаьна дендина. Делан доккхачу диканца KIелхьардаьхна ду шу. <sup>6</sup> Вай Цуьнца, ден а дина, стигалшкахь охьаховшийна Дала, Ша леррина къобалвинчу Ийсаца вай доьзна хиларехула. <sup>7</sup> Цо иза дина, тIейогIун йолчу заманашна Шен диканан башха долу хьал гайтархьама. Ткъа Шен доккха дика Ша леррина къобалвинчу Ийсагахула вайга болчу безамехь гойтуш ду. <sup>8</sup> Ийсах тешна дела, Делан доккхачу диканца KIелхьардаьхна шу. Ткъа иза шуьгара дац. Иза Делан совгIат ду. <sup>9</sup> Аша дика гIуллакхаш дина хиларна делла дац иза, цундела шух цхьаммо а дозалла ма де. <sup>10</sup> Вай Дала кхоьллина тайпа ду. Ша леррина къобалвинчу Ийсаца вай доьзна хиларна, Дала вай кхоьллина, хьалхе дуьйна Ша вайна кечдина долу дика гIуллакхаш вайга кхочушдайттархьама.

*Дала леррина къобалвинчу Ийсаца йолу цхьаалла*

<sup>11</sup> Цундела дагахь латтаде: кхечу къаьмнех\* сьхадевлла долу шу цхьана хенахь Делан нахана юкьа ца догIура. Шух «сунтбаза нах» олура «сунтбинарш» цIе йолчу наха, ткъа уьш сунтбар адамийн куьйгашца дина ма дара.

\* <sup>2:11</sup> Кхечу къаьмнех: жуьгтий боцуш, кхин къаьмнаш.

<sup>1:20</sup> Забур 109:1. <sup>1:22</sup> Забур 8:6. <sup>1:22, 23</sup> Ковлусихошка 1:18. <sup>2:1-5</sup> Ковлусихошка 2:13.

<sup>12</sup> Цу хенахь Дала леррина Къобалвинчуьнца доьзна дацара шу. Делан долахь долчу Исраилан халкъахь д'акъастийна дара шу. Делаци бинчу бертан а, цу чу йогучу ч'аг'юнийн а декъахь а дацара шу. Келхардовларе догдохийла дацара шун. Дуьнен чохь шу Иса адамаш дара.

<sup>13</sup> Шаьш Дала леррина къобалвинчу Иийсаца доьзна хилар бахъана долуш, цхъана хенахь генара хилла долу шу х'инца Цуьнан ц'Иийца гергара хилла. <sup>14</sup> Иийса вайна юкъахь Бартбийриг ву, шина халкъахь цхъаь а дина. Бокъуш болу пен санна долу мостаг'алла вайна юкъара д'адаьккхина Цо, <sup>15</sup> Шен дег'I саг'ина д'адаларца. Цу тайпана, товрат т'ехь долу т'едиллинарш а, парзаш а кхочушдар эрна дира Цо, шина халкъахь Шеца доьзна долу цхъа керла халкъ кхоллархъама, царна юкъахь барт а беш. <sup>16</sup> Ж'арах д'атохар бахъана долуш, цхъана дег'Iа чохь и ши халкъ Делаци тайтира Иза, ткъа церан мостаг'алла д'адаьккхира Цо. <sup>17</sup> Ван а веана, шуна, генарчарна а, уллорачарна а, бартах болу хаза кхаь кхайкхийра Иийсас, <sup>18</sup> х'унда аьлча вайн шина а халкъан цхъаь долчу Делан Синца Иийсагахула Дена т'екхочийла долу дела.

<sup>19</sup> И бохург ду, шу х'инца вовшашна хийра а дац, т'едаьккинарш а дац, ткъа Делан нехан махкахой а ду, Делан доьзалхой а ду. <sup>20</sup> Векалийн а, пайхамарийн а бух т'ехь хъалах'иттийна ду шу. Ткъа Дала леррина къобалвина волу Иийса Ша са болу коьрта т'улг бу. <sup>21</sup> Иза бахъана долуш, и ерриге а г'ишло тайна цхъаьнатухуш ю, Везачу Элани лерина долу Деза ц'а цунах хъала а х'оттош. <sup>22</sup> Иза бахъана долуш, шу а д'ах'иттош ду, Дела Шен Синехула Iаш волу меттиг хилийтархъама.

*Пах'Иала кхечу къаьмнех болчу нахана г'уллакх дар*

**3** <sup>1</sup> Цундела кхечу къаьмнех болчу нехан дуьхъа Дала леррина къобалвинчун тутмакх волчу аса, Пах'Иала, до'а до. <sup>2</sup> Сан шеко яц, Дала Шен доккхачу диканца шун дуьхъа суна т'едиллинчу г'уллакхах лаьцна шуна хезна хиларх. <sup>3</sup> И къайле суна Делера болчу хаамца йовзийтинера, лакхаь цунах лаьцна аса доцца яздина ма-хиллара. <sup>4</sup> Цундела, д'аяздинарг шаьш доьшуш, шу хета мега, Дала леррина къобалвинчух йоьзна йолчу цу къайленах сан хетам муха бу. <sup>5</sup> Хъалхалерчу адамийн т'аьхъенашна и къайле йовзийтина яцара. Амма х'инца Дала базбинчу векалшна а, пайхамаршна а Делан Синца иза йовзийтира. <sup>6</sup> Ткъа и къайле иштта ю: хаза кхаь бахъана долуш, жуьгташца цхъаьна кхечу къаьмнех долчу адамашна а кхочур ду Дала лун дерг, уьш а бу цхъаь долчу дег'Иан декъехь, Ша леррина къобалвинчу Иийсагахула Дала йинчу ч'аг'юнийн декъахой а бу уьш. <sup>7</sup> Дала суна дина дика бахъана долуш, хазачу кхоан г'уллакхдархо хилла сох. И Делан совг'ат суна делла Цуьнан ницкъаца.

<sup>2:15</sup> Ковлусихошка 2:14. <sup>2:16</sup> Ковлусихошка 1:20. <sup>2:17</sup> ЕшаI-Ях'у 57:19. <sup>3:4-6</sup> Ковлусихошка 1:26, 27.

<sup>8</sup> Суна, Делан долахь болчарна юкъахь уггар а лахара волчунна, деллера Делан доккха совг'ат: кхечу къаьмнийн нахана Дала леррина Къобалвинчун К'орггера доьзийла доцучу хъолах лаьцна болу хаза кхаь д'акхайкхор а, <sup>9</sup> Дала и къайле кхочуш муха йо адамашна доьзийтар а. Массо а х'ума кхоьल्लीна волчу Дала абаденера дуьйна хулуйина яра и къайле. <sup>10</sup> И динера, динан ерриге а тобанехула стигаларчу хъаькамашна а, куьйгалхошна а массо а тайпанара долу Делан хъекъалалла х'инца д'адовзийтархъама. <sup>11</sup> Абаденехь дуьйна билгалдаьккхина ма-хиллара, вайн Веза Эла волчу, Ша леррина къобалвинчу Иийсагахула иза кхочушдина Дала. <sup>12</sup> Иийсах тешарехула майрра а, доьналла долуш а Далла т'екхочийла ду вайн. <sup>13</sup> Иштта ас Деле доьху, шун дуьхъа айса баланаш хъоьгуш хиларна, сан дог ца эшор\*. И баланаш – шун сийлалла ду.

*Дала леррина къобалвинчу Иийсан безам*

<sup>14</sup> Цундела со сайн голашна т'е х'утту стигаларчу Дена хъалха. <sup>15</sup> Цуьнгара стигалшкахь а, лаьтта т'ехь а болу массо а доьзалша шайн-шайн амал схъаьцу. <sup>16</sup> Ас до'а до, Шен сийлаллин хъоле а хъаьжна, Дала Шен Синца шун чохь болу синкхетам ч'аг'Iбар доьхуш. <sup>17</sup> Иштта до'а до ас, шу Цунах теша а тешаш, Дала леррина Къобалвинарг шун дегнаш чохь, ц'ахь санна, вахийтар доьхуш. Ас до'а до, шун безаман орамаш хилар а, безам т'ехь шу ч'аг'Iделла хилар а доьхуш. <sup>18</sup> Дала базбинчаьрца массаьрца а цхъаьна шу а хкетийла мел шуьйра а, беа а, лекха а, к'орга а бу Дала леррина Къобалвинчун безам. <sup>19</sup> Адамийн кхетамал сов болу Дала леррина Къобалвинчун безам доьзийла шуна, Делан йолчу амалх шу а кхочуш дузийтархъама.

<sup>20</sup> Ткъа Цунна, вайна чохь болх беш болчу ницкъаца вай мел доьхуш долчул а, я вайн дагахь мел долчул а дуккха а алсам далуш Волчунна, <sup>21</sup> Цунна хастам бу динан ерриге а тобанера а, Дала леррина къобалвинчу Иийсаца мел волчуьнгара а массо а т'аьхъенашкахь а, абаденалц а! Амин.

*Дег'Иан цхъаалла*

**4** <sup>1</sup> Варелаш, аса, Везачу Элан тутмакхо, дехар до шуьга, шаьш т'е-кхайкхина долчу дахаре хъаьжжина, оьзда лелалаш. <sup>2</sup> Вовшашна муьт'ахь хиларца а, эсалчу амалца а, доккхачу собарца а массо а хенахь лелалаш. Даггара болчу безамца вовшашна садетталаш. <sup>3</sup> Делан Сино луш йолу цхъаалла ларьян хъовсалаш, вовшашца уьйр хуьлуьйту барт а болуш. <sup>4</sup> Массо а тешачийн цхъа дег'I а, цхъа Делан Са а ду, цхъана сатийсаме шу

\* <sup>3:13</sup> Я иштта: *Иштта ас доьху шуьга, шун дуьхъа айса баланаш хъоьгуш хиларна шун дог ца эшор.*

<sup>4:2</sup> Ковлусихошка 3:12, 13.

тЕкхайкхина ма-хиллара. <sup>5</sup>Цхъа Веза Эла а, цхъа тешар а, цхъаь долу хих чекхдахар а ду. <sup>6</sup>Массеран цхъа Дела а, Да а ву. Иза массарна тЕхъ а ву, массаьргахула болх беш а ву, массарна чохъ волуш а ву.

<sup>7</sup>Ткъа вайх хЮранны Дала леррина Къобалвинчунна дала лиьначу бармаца Делан доккха дика делла дара. <sup>8</sup>Цундела Делан Йозанаша боху:

«Лакхенга хъала а ваьлла,

Ша йийсар биначарна хьалххЮьгтира Иза.

Адамашна Цо совГаташ делира».

<sup>9</sup>Ткъа «хъалаваьллера» бохург кхин хЮн ду, цкъа хьалха лаьтта тЕе охъаванера\* Иза бохург дацахъ? <sup>10</sup>Охъаванарг а, Шеца массо а хЮма дузархъама, массо а стигалел Лакхавьлларг а Цхъаь ву. <sup>11</sup>Цо Ша дIахIиттийнера цхъабарш векалш бина, шолгIанаш пайхамарш бина, вуьш хаза кхаь кхайкхорхой бина, кхинаш, Иуьно жа санна, динан тоба Иалашийираш а, динан хъехамчаш а бина. <sup>12</sup>Делан долахъ барш кечбан дина дара иза, цаьрга Далла гIуллакх дайта а, Дала леррина Къобалвинчун дегI дIахIотто а. <sup>13</sup>Тешарехъ а, Делан КIант вовзарехъ а вай массо а цхъаалла йолуш хиллалц дина дара иза, Дала леррина Къобалвинчун кхачамечу дарже хъаьжжина, вай дуьззина хиллалц. <sup>14</sup>Цу хенахъ, бераш санна, кхин хир дац вай, хинкема санна а, кхин хир дац вай. Жима хинкема тулгIенаша а, мохо а лелоре терра, вай а ду харц хъехамаша атта Iехош. Оцу харц хъехамаша тайп-тайпана мекарлонаш а йой, шайн мел долчу хIилланца вай тиладолуьйту. <sup>15</sup>Амма вай, билггал бакъдерг даггара болчу безамца а дуьйцуш, массо а хЮманна тЕхъ динан коьрте кхоччуш хъалакхуьур ду. И корга – Дала леррина Къобалвинарг ву. <sup>16</sup>Цуьнан дегI хилла лаьгташ йолу ерриге а динан тоба а Цунах хъалакхуьу. Цуьнан олаллехъ йолу массо а тайпана дегIан меженаш хьорзамашца вовшах а тосу, цхъаьна а латтайо. ХЮра межено, шен-шен похIме хъаьжжина, болх а беш, дерриг а дегI безамца хъала а кхиадой, дIахIоттадо.

*Дала леррина Къобалвинчуьнца долу керла дахар*

<sup>17</sup>Цундела, Везачу Элан цIарах боху ас шуьга: варелаш, пайденна йоцу ойланаш а еш, хIинца чул тIаьхъа кхечу къаьмнех болу нах санна ма Iелаш. <sup>18</sup>Церан кхетам боданехъ а бу, Делаца долчу дахарна херабевлла а бу уьш, хIунда аьлча церан хъекъал а дац, церан дегнаш хЮьа а бен ца хеташ а ду. <sup>19</sup>Дерриг эхъ а дайина, шайн догIмийн боьхачу лаамашна тIаьхъа а бевлла, шаьш лелаш долу тайп-тайпана маьттаза хЮманаш ца Iебаш кхочушдо цара.

<sup>20</sup>Амма Дала леррина Къобалвинарг иштта ца вевзинера шуна. <sup>21</sup>Дала леррина Къобалвинчух лаьцна шуна хезнера. Цуьнца доьзна шу хиларе

\* <sup>4:9</sup> *Лаьтта тIе охъаванера. Я иштта: лаьтта буха кхаьчнера.*

<sup>4:8</sup> Забур 67:19. <sup>4:16</sup> Ковлусихошка 2:19.

терра, Ийсах лаьцна долу билггал бакъдолчуьнца догIуш ма-хиллара шу Iамийнера. <sup>22</sup>Иштта, хьалхалерчу ширачу адаман лелар дита. Стаг Iехош болчу лаамаша талхош ду и шира адам. <sup>23</sup>Шайн са а, хъекъал а карладаккхийта. <sup>24</sup>Билггал нийса а долуш, цIена а долуш, Делах тера кхоьплина долу керла адам а хилий, дIахIитта.

<sup>25</sup>Вай вовшийн меженаш йолу дела, харцдерг дIа а таттий, хЮраммо а шен уллора волчуьнга билггал бакъдерг дийца. <sup>26</sup>Шаьш дарделлачу хенахъ кьинош ма летаде. Малх дIа ма бузийта, шаьш дарделлачу хъаь дуьсуш. <sup>27</sup>Ма йита иблисана цхъа а меттиг. <sup>28</sup>ХЮма лечкьош хиллачу кхин ма лечкбае. Мелхо а, шен куьйгашца диканиг а деш, къахъега деза цо. ТIаккха мискачунна кховдо хЮма а хир ю цуьнан. <sup>29</sup>Шайн багара цхъа а оьзда доцу дош ма далийта. Ткъа олу дош диканиг хилийта, оьшшучу хенахъ кхиберш иракара а хIиттош, ладугIуш болчарна тамехъ а долуш. <sup>30</sup>Делан Дезачу Синна хала ма хетийта. Дала шуна тIе тоьхна мухIар ма ду Иза, паргIатдахаран денна тЕкхаччалц. <sup>31</sup>Шух доллучу массо а вонца цхъаьна шайна тIера муьлхха а кхоьлина хилар а, дералла а, оьгIазло а, мохъ хъекхар а, вониг алар а дIадаккха. <sup>32</sup>Амма вовшашца дика а, кьинхетаме а хила. Дала шуна Ша леррина Къобалвинчуьнгахула гечдаре терра, шу а вовшашна кьинтIера довла.

*Делах тера лела дезар*

**5** <sup>1</sup>Иштта, Далла дезна долу бераш шу хиларна, Делах тера хилалаш. <sup>2</sup>Даггара болчу безамца лелалаш, вай деза а делла, вайн дуьхъа Шен са хаза хьожа йогIучу сагIина а, Далла тамехъ долчу гIурбанна а дIаделла волу Дала леррина Къобалвинарг санна.

<sup>3</sup>Нахаца лелар а, боьха лаамаш а, бIаьрмециг хилар а – и хЮманаш, шу Делан долахъ долу дела, ур-атгалла цIе йоккхуш а ма хуьлийла шуна юкъахъ. <sup>4</sup>Иштта маьттаза къамелаш а, эрна хабарш а, эргIада дийцар а ма хилийта. Мелхо а, Далла баркалла алар гIоле ду шуна. <sup>5</sup>ХIунда аьлча хIара хаалаш: цхъа а нахаца леларг, я боьха лаамаш берг, я бIаьрмециг верг (иза цIушна Iамал йийриг ву) Дала леррина Къобалвинчун а, Делан а пачхьалкхехъ хиндолчу абаде дахаран декъахъ хир вац.

<sup>6</sup>Эрна хабарш дуьйцучаьрга цхъаьнгте а шаьш ле ма дайталаш, хIунда аьлча уьш бахъана долуш тIейогIу муьтIахъ ца хуьлчу нахана Делан оьгIазло.

*Серлонгахъ лела дезар*

<sup>7</sup>Ма хилалаш ишттачу адамашца бертахъ. <sup>8</sup>Цхъана хенахъ шу бода санна дара, ткъа хIинца шу, Везачу Элаца долу дела, серло ю. Цундела,

<sup>4:22</sup> Ковлусихошка 3:9. <sup>4:24</sup> Ковлусихошка 3:10; Доладалар 1:26. <sup>4:25</sup> Закри-ЯхIу 8:16.

<sup>4:26</sup> Забур 4:5 (Грекийн). <sup>4:32</sup> Ковлусихошка 3:13. <sup>5:2</sup> Арадаккхар 29:18; Забур 39:7.

серлонан бераш санна, лелалаш. <sup>9</sup>Хунда аьлча дикалла а, бакъахъара лелар а, билггал бакъдерг а серлоно кхиадо. <sup>10</sup>Везачу Элана тамехь дерг хунду те бохуш, зуьйш хилалаш. <sup>11</sup>Стом ца лучу боданечу гуллакхашна юкба ма герталаш, мелхо а, уш гучудахалаш. <sup>12</sup>Хунда аьлча цара къайлаха лелош дерш дийца а эхь долуш ду. <sup>13</sup>Ткъа нагахь и дерриг а серлонга даккхяхь, церан бакъйола амалш гучуевр ю. <sup>14</sup>Гучудолуш долу дерриге а серло хуьлу. Цундела аьлла ма ду:

«ХъалагIатта, вижина Гуьллург,  
беллачарна юкъара денло,  
тIаккха Дала леррина Къобалвинчо  
хьо серлавоккхур ву».

*Хьекъалца лела дезар*

<sup>15</sup>Варелаш, леррина хъовсалаш шаьш муха лела. Хьекъалалла доцурш санна а доцуш, хьекъалалла долуш дерш санна хилалаш. <sup>16</sup>Мел хуьлчу таронах пайда эца, хIара зама мекара йолу дела. <sup>17</sup>Цундела кхетам боцуш ма хилалаш. Везачу Элан лаам муха бу хаа герталаш.

<sup>18</sup>Сийсаза лелар долуйту чагIар тIех дукха ма мийлалаш, амма Делан Синах дуьззина хилалаш. <sup>19</sup>Назманашна а, эшаршна а, динан иллешна а тIера эцна долчу дешнашца вовшашка дистхила. Везачу Элана лерина назманаш а ала, эшарш а лекха, шайн дегнаш чохь Цунна хастамаш а беш. <sup>20</sup>Даим а, массо а хIуманна а Да волчу Далла баркаллаш баха, вайн Веза Эла волчу, Дала леррина Къобалвинчу Гийсан цIарах. <sup>21</sup>Дала леррина Къобалвинарг шаьш ларарна, вовшашна муьтIахь хилалаш.

*Зударий а, майранаш а*

<sup>22</sup>Зударий, шайн майранашна, Везачу Элана санна, муьтIахь хилалаш. <sup>23</sup>Хунда аьлча майра зудчун корта бу, Дала леррина Къобалвинарг Шен дегI долчу динан ерриге а тобанан корта хиларе терра. И тоба КIелхъарйоккхург ма ву Иза. <sup>24</sup>Дала леррина Къобалвинчунна динан ерриге а тоба муьтIахь хиларе терра, иштта зударий а массо а хIуманна тIехь шайн майранашна муьтIахь хила беза.

<sup>25</sup>Майранаш, шайн зударий безалаш, динан ерриге а тоба Дала леррина Къобалвинчунна езаре терра. Цуьнан дуьхьа Шен са а дIаделла Цо. <sup>26</sup>Цо иза дина, Делан дашехула динан ерриге а тоба, хи чохь цIан а йина, иза язъярхъама а, <sup>27</sup>динан ерриге а тоба цхьа а томмагIа, я цхьа а сакхт доцуш, я кхин тайпана долу хIума а доцуш, амма цIена а, бехказа а йолуш, Шена хьалха сийлалехь дIахIотторхъама. <sup>28</sup>Иштта, майранаш, шайн догIамаш ма-деззара, шайн зударий безаш хилалаш. Шен зуда езачунна

<sup>5:16</sup>Ковлусихошка 4:5. <sup>5:19, 20</sup>Ковлусихошка 3:16, 17. <sup>5:22</sup>Ковлусихошка 3:18; 1 Кипин 3:1. <sup>5:25</sup>Ковлусихошка 3:19; 1 Кипин 3:7.

билггал ша-шена веза. <sup>29</sup>Хунда аьлча цкъа а цхьа а хилла вац шен дегI ца дезаш. Мелхо а, шен дегI цо кхаба а кхобу, Iалаш а до, Дала леррина Къобалвинчо массо а тешаш болчеран тоба санна. <sup>30</sup>Вай Цуьнан дегIан меженаш ма ю. <sup>31</sup>«Цундела стаг, шен да а, нана а дитина, шен зудчух кхетар ву. ТIаккха цу шиннах цхьа дегI хир ду», — Делан Йозанаша ма-бохху. <sup>32</sup>Цхьа доккха бакъдерг хьулдина ду цу дешнаш чохь. Аса боху, уш Дала леррина Къобалвинчуьнца а, динан ерриге а тобанца а доьзна ду. <sup>33</sup>Амма и дешнаш шуьга а ду: шух хIоранна а шен зуда, ша-шена ма-веззара, езаш хила еза, ткъа зудчо шен майра лара веза.

*Бераш а, дай-наной а*

**6** <sup>1</sup>Бераш, шу Везачу Элаца хиларна, шайн дай-наношна муьтIахь хилалаш, хунда аьлча иза нийса ду. <sup>2</sup>«Шайн да а, нана а лара» — чагIо тIетохна йолчу весетех хьалхарниг ду иза: <sup>3</sup>«хъайна дика дайтархъама а, хьо лаьтта тIехь дукха вахийтархъама а».

<sup>4</sup>Ткъа аша, дай, шайн бераш оьгIаз ма эхийта. Мелхо а, хьалакхиабеш уш, Везачу Элан лаамехь а болуш, царна хьехамаш а беш, уш Iама а беш.

*Леш а, олахой а*

<sup>5</sup>Леш, адамаш долчу олахошна кхерамца а, ларамца а цIеначу дагца муьтIахь хила, Дала леррина Къобалвинчунна муьтIахь шаьш ма-хиллара. <sup>6</sup>Царна муьтIахь хила, мотт хьоккхучу адамаша санна, моттаргIанаш а ца еш, ткъа Дала леррина Къобалвинчун леша санна, даггара Делан лаам кхочуш а беш. <sup>7</sup>Хазаетарца, Везачу Элана деш санна, гуллакх делаш, адамашна деш санна а доцуш. <sup>8</sup>Лай я маьршаниг велахь а, нагахь цо диканиг дахь, цунна иза Везачу Элара юахкхочур дуйла хууш, делаш шаьш дийриг.

<sup>9</sup>Шу а, олахой, шайн лешца иштта лелалаш. Царна кхерамаш ма тийсалаш. Хаалаш, царна тIехь а, шайна тIехь а цхьа Олахо вуйла стигалшкхь, ткъа Цо цхьанна а озабезам ца бо.

*Делан герз*

<sup>10</sup>Ткъа тIаьхъара а бохург хIара ду: чагIло Везачу Элаца а, Цуьнан боккхачу ницкъаца а. <sup>11</sup>Иблисо деш долчу онашна дуьхьалхитта шайн ницкъ хилийтархъама, Делан дерриге а герзаца кечлой хила. <sup>12</sup>Хунда аьлча вай адамаш дилхана а, цIийна а дуьхьал беш бац тIом, амма стигалшкхь болчу хьаькамашна а, олалла дечарна а, кху боданечу дуьненан куйгалхошна а, харцжинашна а дуьхьал беш бу. <sup>13</sup>Цундела Делан дерриге

<sup>5:31</sup>Доладалар 2:24. <sup>6:1</sup>Ковлусихошка 3:20. <sup>6:2, 3</sup>Арадаккхар 20:12; Карлабаьккхинарг 5:16. <sup>6:4</sup>Ковлусихошка 3:21. <sup>6:5-8</sup>Ковлусихошка 3:22-25. <sup>6:9</sup>Ковлусихошка 4:1; Карлабаьккхинарг 10:17; Ковлусихошка 3:25. <sup>6:11</sup>Хьекъалалла 5:17.

а герз схъаэца, вон тЕдеанчу дийнахъ дуьхьало ян шайн таро хилийтархъама а, массо а хIума кхочушдича, кхидIа а латтархъама а.

<sup>14</sup>Цундела иштта дIахIитталаш: шайн гIодаюкъ билггал бакъдолчуьнца дIа а ехкий, нийсонан гIагI шайна тIе а духий, <sup>15</sup>машарах лаьцна болу хаза кхаь кхайкхо кийча хиларан мачаш шайн кога а юхий. <sup>16</sup>Цу массо а хIуманна тIе тешаран турс схъаэца – цIе яьлла догуш долу иблисан пхерчий дIадайна таро хир ю шун. <sup>17</sup>КIелхьардовларан гIем а схъаэца. Делан Синан тур а схъаэца – иза Делан дош ду. <sup>18</sup>Муьлххачу а хенахъ Делан Синан гIоьнца доIанаш делаш, массо а тайпана доIа а, дехар а деш. Иза иштта дархъама, сема а хилалаш, цхъана а тайпана юха ца довлуш, Делан долахъ болчарна массарна а тIера кхидIа доIанаш а делаш. <sup>19</sup>Суна а дехалаш Деле, аса сайн бага мел йобллучу хенахъ хазачу кхоан къайле майрра йовзийта дешнаш суна далар доьхуш. <sup>20</sup>Цу хазачу кхоан дуьхьа набахтехъ волу Иийсан векал ву со. Деле дехалаш, айса дийца ма-деззара, хаза кхаь соьга майрра дIакхайкхабайта алий.

#### *Маршаллаш*

<sup>21</sup>Ткъа сох лаьцна а, сан гIуллакхех лаьцна а – шадерг а вайн хьомечу вашас, Везачу Элана леринчу къахьегарехъ тешамечу гIуллакхдархочо ТихIака дIадуьйцуру ду шуна. <sup>22</sup>Шу долчу, тхан гIуллакхех лаьцна шуна дIахайта а, шун дегнаш тедархъама а, аса леррина вохуйтуш ву иза.

<sup>23</sup>СинпаргIато а, тешарца болу даггара безам а хулийла динан вержаршна Да волчу Делера а, Веза Эла волчу, Дала леррина къобалвинчу Иийсагара а. <sup>24</sup>Делан дика хулийла хедар боцучу безамца вайн Веза Эла волчу, Дала леррина къобалвина Иийса везачаьрца массаьрца а.

<sup>6:14</sup> ЕшаI-ЯхIу 11:5; ЕшаI-ЯхIу 59:17. <sup>6:15</sup> ЕшаI-ЯхIу 52:7. <sup>6:17</sup> ЕшаI-ЯхIу 59:17.

<sup>6:21</sup> Векалийн 20:4; 2 Тимапига 4:12. <sup>6:21, 22</sup> Ковлусихошка 4:7, 8.